

Justis- og beredskapsdepartementet
regjeringen.no/id 2505325

Deres referanse:

16/33 - TNF

Vår referanse:

16/00232-3

Sted, dato:

Oslo, 25.07.2016

Høringssvar: Europakommisjonens forslag til reform av CEAS – Eurodac, Dublin og EASO

Nasjonalt ID-senter mottok på høring forslag til endring av CEAS - Eurodac, Dublin og EASO den 8. juli 2016. Endringsforslagene kommer som følge av de strukturelle svakheter som er blitt avdekket med den siste migrasjonsutviklingen i Europa.

Nasjonalt ID-senter ser at det er foreslått flere endringer i Eurodac-II ordningen som omhandler identitet og våre kommentarer knytter seg kun til dette regelverket. Vår generelle oppfatning i lys av migrasjonsutviklingen i Europa er at det er viktig å styrke muligheten til identifisering av tredjelandsborgere som ankommer. Vi mener at foreslåtte endringer i Eurodac II-forordningen er nødvendige og har ingen innvendinger mot disse.

Nasjonalt ID-senter har vært en pådriver for å ta i bruk ansiktsgjenkjenning for identifiseringsformål og vil særskilt kommentere forslaget til introduksjon av ansiktsgjenkjenning i Eurodac II-forordningen.

For øvrig har vi noen bemerkninger til forslaget om å senke aldersgrensen for opptak av biometri til barn ned til seks år, forslaget om å inkludere lagring av biometri for gruppen tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på territoriet, forslaget om å inkludere flere opplysninger i basen enn det som blir lagret i dag og forslaget om å lagre opplysningene lengre.

Kommentarer vedrørende introduksjon av ansiktssammenligning:

Krav til bildekvalitet (Art. 12, 13 og 14)

Nasjonalt ID-senter mener det er positivt at det introduseres ansiktsfotografi i Eurodac. Lagring av ansiktsfotografi gir økte muligheter for identifisering. I tillegg til at mennesker av ulike grunner kan ha fingeravtrykk av dårlig kvalitet, inneholder alle godkjente reisedokumenter, og en stor mengde andre typer

identitetsdokumenter, et ansiktsfotografi, og i langt mindre grad, fingeravtrykk. Ansiktsfotografi i basen gir mulighet for manuell sammenligning mot ansiktsfotografi i identitetsdokument. Slik sammenligning forutsetter ikke utveksling av krypteringsnøkkel for fingeravtrykk, som ikke alltid er tilgjengelig.

Nasjonalt ID-senter mener det er behov for å presisere krav til bildekvalitet i forordningen. Nøyaktigheten på et automatisert ansiktsgjenkjenningssystem avhenger i stor grad av bildekvaliteten. Høyere treffsikkerhet vil gi færre tvilstilfeller i førstelinjen, og mindre arbeid for andre- og tredjelinjen som skal gjennomføre en manuell ansiktssammenligning.

Ansiktsfotografiene som lagres ved innrulling av asylsøkerne bør være av en kvalitet som ikke bare er god nok for automatisert ansiktsgjenkjenning, men også for manuell ansiktssammenligning og identifisering. Kvaliteten på ansiktsfotografiene medlemsstatene lagrer nasjonalt i dag er stort sett altfor lav.

I saker der en manuell ansiktssammenligning i andre- eller tredjelinje er nødvendig, for eksempel med ansiktsfotografier fra nasjonale databaser, blir prosessen langt mer tidkrevende når bildekvaliteten er utilstrekkelig. Resultatet av en tredjelinje-undersøkelse vil heller ikke kunne gi sterke konklusjoner med lav bildekvalitet, og dens verdi i rettssystemet vil være redusert.

Ved gjennomføring av et automatisert ansiktsgjenkjenningssøk i en database, vil man få opp et galleri av potensielle kandidater rangert etter sannsynlighet for treff i henhold til gitt algoritme. I tvilstilfeller, for eksempel i de tilfellene man har lav bildekvalitet, eller når en sak går til retten, er det nødvendig å foreta en ansiktssammenligning (manuell prosess) utført av en ekspert. Kravene til bilder for bruk til ansiktssammenligning vil være andre enn for ansiktsgjenkjenning.

Av overnevnte grunn mener Nasjonalt ID-senter at det bør lagres to ansiktsfotografier av hver søker i Eurodac. Ett originalbilde i høy kvalitet, for bruk i manuell ansiktssammenligning og identifisering, i tillegg til et bilde av lavere kvalitet for bruk til ansiktsgjenkjenning og rask fremvisning på skjerm. Lagring av høykvalitetsbilder vil medføre kostnader i form av datalagring og overføring, men vi mener det er nødvendig fordi konsekvensene av at man ikke vil være i stand til å gjennomføre en manuell ansiktssammenligning med tilstrekkelig sikkerhet kan være alvorlige.

Krav til bildeopptak

Nasjonalt ID-senter mener man bør benytte anledningen til også å se på kravene til bildeopptak. Spesielt viktig er det at ørene vises fullstendig og i sin naturlige tilstand. Det vil si ikke klemt fremover eller ut til siden av et hodeplagg. Ørene benyttes ikke av ansiktsgjenkjenningssystemer, men er uvurderlig i en manuell ansiktssammenligning. Dagens ICAO-regler krever ikke at ørene er synlige. At begge ørene skal være synlig er satt som krav for å få norsk pass, se passloven § 3 jf passforskriften § 4 sjette ledd. Vi mener det bør foreslås at begge ørene er synlige ved bildeopptak til Eurodac.

ICAO og norske passregler tillater at man har på religiøse hodeplagg, men sier at ansiktet likevel skal være godt synlig. Dessverre er det ganske vanlig at dette kravet ikke etterleves og store deler av ansiktet er dekket av hodeplagget. Dette medfører lavere nøyaktighet i ansiktsgjenkjenningssystemet og gjør en manuell ansiktssammenligning vanskeligere ettersom viktige detaljer kan bli skjult. Det gir det beste

grunnlag for ansiktsgjenkjenning og -sammenligning at så mye som mulig av ansiktet synes, som hake, kinn, panne, hårlinje og ører.

ICAO tillater bruk av briller på ansiktsfotografier. Briller skjuler detaljer i ansiktet som kan være svært nyttige i en manuell ansiktssammenligning. Vi mener det bør foreslås at briller skal tas av ved fotografering, slik vår nasjonale passlovgivning bestemmer jf passloven § 3 jf passforskriften § 4 fjerde ledd bokstav g.

Lagring av ansiktsfotografier fra dokumenter (Art. 12, 13, 14)

Det forslås at flere typer opplysninger skal lagres, slik som navn, fødselsdato, nasjonalitet, identitetsdokumenter og ansiktsfotografi. Dette vil styrke muligheten for identifisering og vi støtter forslaget. I følge forslag til ny artikkel 12 h skal opplysningene som skal registreres om et ID-dokument eller reisedokument være type og nummer i tillegg til utstedende land og gyldighet. Nasjonalt ID-senter mener forordningen også bør åpne for å lagre ansiktsfotografiene fra eventuelle dokumenter søkeren fremviser, samt gjennomføre en automatisert ansiktsgjenkjenning også med ansiktsfotografiet av søkeren og ansiktsfotografiene fra dokumentene som fremlegges. Dette vil øke kvaliteten på personkontrollen, og således datakvaliteten i Eurodac.

Øvrige bemerkninger

Vi støtter de foreslåtte endringer i Eurodac II. Nedenfor har vi noen bemerkninger til enkelte forslag.

Til forslag om å senke aldersgrensen for opptak av biometri fra 14 til 6 år (Art.10, 13 og 14):

Når det gjelder senkning av aldersgrense for opptak av fingeravtrykk er dette i samsvar med endringene som ble innført med Lov om endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II), som vi for øvrig støttet i vårt høringssvar.

Forslag til artiklene 10, 13 og 14 kan forstås slik at aldersgrense for å ta ansiktsfotografi også skal være 6 år. Dette er vi uenige i. I utlendingsloven er det ingen aldersgrense for ansiktsfotografi og vi ser ikke at det er noen grunn til å ha en slik grense. Vi mener at bilder av barn under 6 år er et viktig verktøy for identifisering av enslige mindreårige, som tiltak for å beskytte mot menneskehandel og smugling av barn og til bruk for å spore opp familie. Bildet som lagres kan benyttes til manuell sammenligning for identifisering. Når det gjelder lagring av data til bruk for automatisert ansiktsgjenkjenning derimot, kan det være tekniske begrensninger i ansiktsgjenkjenningsteknologien som tilsier en bestemt aldersgrense tilsvarende det som er kartlagt når det gjelder fingeravtrykk, se punkt 5 side 14.

Høringsbrevet kan forstås slik at senkningen av aldersgrensen kun gjelder barn som reiser alene. Når vi leser forslaget, forstår vi det slik at regelen vil gjelde for alle barn se forklaring til forslag til endring pkt 5 side 14.

Til forslag om lagring av biometri av tredjelandsborgere med ulovlig på territoriet (Art.14):

Forslaget om å utvide formålet ytterligere, ved at databasen også skal lagre opplysninger om utlendinger som ikke har søkt eller søker asyl, og som blir påtruffet uten lovlig opphold, vurderer vi som en nødvendig utvidelse for å gjennomføre en mer effektiv identifisering og for å kunne avdekke identitetsmisbruk etter innreise på territoriet.

Til forslag om å registrere flere personopplysninger (Art. 12, 13 og 14)

Det må være en fast praksis for hva som skal være kilden for informasjon og kontroll med opplysningene som sendes til Eurodac.

Til forslag om å lagre opplysningene lenger (Art. 17)

I Norge skal fingeravtrykk slettes først når personen får norsk statsborgerskap. Opplysningene i utlendingsdatabasen, herunder ansiktsfotografi blir så langt vi kjenner til ikke slettet. Vi skulle gjerne ha sett at fingeravtrykk blir lagret lenger. Fingeravtrykkene skal lagres i 10 år for asylsøkere og det foreslås at fingeravtrykkene til de som irregulært krysser en Schengen grense eller oppholder seg ulovlig på territoriet skal lagres i 5 år. Vi støtter dette forslaget.

Dette understreker betydningen av at politidistriktene etablerer gode praksisrutiner for registrering av fingeravtrykk for denne gruppen for å kunne bidra til å avdekke og forebygge ulovlig opphold i Schengen-territoriet.

Med vennlig hilsen

Zybelin Beck
Leder

Gunnhild Skrøvseth
Seniorrådgiver